

[Ole Bjørn Kraft.]

at flåden har haft fuld lejlighed til at gøre sine synspunkter gældende, og jeg er overbevist om, at flåden, når ordningen bliver gennemført, loyalt vil bøje sig for den, ligesom der naturligvis ved gennemførelsen af den nye ordning i så stor udstrækning som forsvarligt og tilstrækkeligt vil blive taget hensyn til de særlige vilkår og forhold, som flåden skal leve og arbejde under.

Jeg er aldeles overbevist om, at den beslutning, man her har truffet, er den rigtige, og det er min opfattelse, at Danmarks hele forsvarsmæssige stilling og strategiske beliggenhed henviser os til og nødvendiggør den løsning, vi her har truffet. Vi har set alt for megen svaghed opstå af tidligere ordninger. Man har under diskussionen om dette spørgsmål bl. a. henvist til den engelske ordning med chief of staffs. Jeg tror for det første ikke, at denne løsning ville være tilfredsstillende eller svare til vore forhold, men jeg er heller ikke overbevist om, at man i England er så tilfreds med denne ordning. Jeg har i det mindste haft lejlighed til at konstatere både igennem tidsskriftartikler og gennem diskussioner og debatter, der har været i underhuset og i særdeleshed i bladene, at der i England for øjeblikket er en meget levende diskussion om, hvorvidt den nuværende ordning kan holde, og mange saglige røster har rejst sig for at skabe en enhedsledelse, der kan se forsvarrets problemer under en helheds synsvinkel — just det, vi her tilstræber. Selvom man i England ikke endnu har sat spørgsmålet om een forsvarschef i forgrunden, har man i høj grad sat et forsvarsministerium med tilstrækkelig militær sagkyndig bistand i forgrunden til at koordinere og lede de forskellige våben, således at man kunne undgå den faldgrube, som under andre ordninger altid lurer på en, nemlig at den specielle kærlighed, som de, der arbejder i de forskellige værn, nærer til deres værn, skal føre til skæve og utilfredsstillende ordninger. Ved denne ordning, med chief of staffs under krigen, lykkedes det at gennemføre opgaverne, kun fordi der i spidsen for forsvarsministeriet stod en mand, nemlig Churchill, der havde både fremsyn og vilje og magt til at sætte sit præg på hele dette arbejde. Men man har en levende følelse af, at det samme ikke gælder i fredstid, og at man ikke altid vil kunne have en mand af en sådan kvalitet og karakter til sin rådighed.

Det konservative folkeparti har længe haft den opfattelse, at der måtte skabes en nøjere koordination af vort forsvar. Under forsvarsforhandlingerne i 1937 indeholdt det

forslag, som mit parti fremsatte til forsvarrets nyordning, bestemmelser om oprettelsen af et forsvarsråd, bestående af værncheferne og en række ministre, og en forsvarsstab til at planlægge forsvarrets hele arbejde. Et forsvarsråd som det, der her er tale om, kan man i alt fald altid etablere administrativt. Man havde under alle omstændigheder under venstres regering — og jeg havde egentlig forstået, at man havde det også nu — etableret møder, hvor både udenrigsministeren og forsvarsministeren og undertiden også andre ministre sammen med værnernes chefer havde lejlighed til at drøfte hele situationen, og et sådant samarbejde mellem de forskellige ministre, ikke mindst mellem udenrigsministeren og forsvarsministeren, og forsvarscheferne håber jeg stadig vil blive opretholdt.

Vi går i dette lovforslag videre end til at oprette en forsvarsstab; man går det skridt videre allerede i fredstid at udnævne en øverste chef, og jeg betragter det afgjort som den mest rationelle og mest effektive løsning. Om besættelsen af denne forsvarschefstilling har der i disse dage været en livlig diskussion i den danske offentlighed. Jeg håber ikke, at denne diskussion vil give anledning til langvarige forhandlinger her i tinget. I forhold til selve det store emne, vi her behandler, er dette jo et meget lille spørgsmål, og det ville være meget uheldigt, om indtrykket af forhandlingerne her i tinget skulle blive en strid om denne sag, og det regner jeg heller ikke med vil ske. Jeg deler i hovedsagen de synspunkter, som allerede er kommet til orde fra denne talerstol, og jeg kan måske derfor nøjes med, i det mindste på nuværende tidspunkt, at udtrykke min opfattelse ved ganske enkelt at sige, at det mest tilfredsstillende ved oberstløjtnant Dalls aktion for mig er den tillidserklæring, som 11 af hærens høje officerer i dag har givet generalløjtnant Gørtz.

Som konsekvens af tanken om enhedsledelsen stilles der her forslag om en fuldstændig omorganisation af selve forsvarsministeriet. Det er en meget vanskelig opgave for ministeren i den kommende tid, en meget krævende opgave, som man må ønske ham al held og lykke til at ordne på en tilfredsstillende måde. Forud for dette forslag om omorganiseringen af forsvarsministeriet er der, som også nævnt tidligere, gået et meget grundigt forarbejde i en særlig kommission, også i 5 mands udvalget, hvor denne tanke har fået fuld tilslutning. Det spørgsmål, står åbent, om det nye forsvarsministeriums direktør eller departementschef, hvad man nu vil ende med at kalde ham, skal være